

İSTANBUL SANAYİ ODASI

İSO Türkiye İmalat PMI haziranda 51,5 oldu

Ekonomik büyümenin öncü göstergesi olan imalat sanayi performansında en hızlı ve güvenilir referans kabul edilen İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat PMI, haziranda üst üste üçüncü ay 51,5 düzeyinde gerçekleşerek imalat sektöründe ılımlı iyileşmenin sürdüğüne işaret etti. Böylece faaliyet koşulları son altı ay boyunca güçlendi. Son ankette öne çıkan olumlu gelişme, imalat sanayi üretiminin güçlü bir şekilde artması ve bu artışın önceki aya göre hızlanması oldu. Eğilim olarak dördüncü aya ulaşan büyüme, aynı zamanda Temmuz 2021'den bu yana en yüksek hızda ölçüldü.

İstanbul Sanayi Odası Türkiye Sektörel PMI haziran ayı raporuna göre, liradaki değer kaybı nedeniyle enflasyonist baskılar imalat sanayi genelinde güçlendi. Başta makine ve metal ürünleri olmak üzere bazı sektörlerde üretim artışı güçlü oldu. Dört sektörde üretim genişlerken kara ve deniz taşıtlarında ise mayıs ayına göre yatay seyir izlendi. Üretimini artıran sektörlerden biri hariç tümünde yeni siparişler iyileşirken tek istisna tekstil ürünleri oldu. Yeni siparişlerde en hızlı artış gıda ürünlerinde gerçekleşti. Dış talep koşullarındaki zayıflıklara bağlı olarak, takip edilen 10 sektörden sadece ikisi ihracatta büyüdü. Sektörlerin yarısında istihdam artışı görüldü.

Ekonomik büyümenin öncü göstergesi olan imalat sanayi performansında en hızlı ve güvenilir referans kabul edilen İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) anketinin Haziran 2023 dönemi sonuçları açıklandı. Eşik değer olan 50,0'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, manşet PMI haziranda üst üste üçüncü ay 51,5 düzeyinde gerçekleşerek imalat sektöründe ılımlı iyileşmenin sürdüğüne işaret etti. Böylece faaliyet koşulları son altı ay boyunca güçlendi.

Son ankette öne çıkan olumlu gelişme, imalat sanayi üretiminin güçlü bir şekilde artması ve bu artışın önceki aya göre hızlanması oldu. Eğilim olarak dördüncü aya ulaşan büyüme aynı zamanda Temmuz 2021'den bu yana en yüksek hızda ölçüldü. Firmalar, talepteki iyileşmenin yanı sıra depremden sonra devam eden toparlanmanın ve seçim döneminin ardından ekonomik aktivitedeki canlanmanın da üretim artışında etkili olduğunu belirtti.

Yeni siparişler üst üste dördüncü ay artmakla birlikte, hazirandaki artış ılımlı seyretti ve mevcut genişleme döneminin en düşük oranında kaydedildi. Anket katılımcıları, liradaki değer kayıplarının söz konusu yavaşlamada kısmen etkili olduğuna işaret etti.

Girdi maliyetleri ve nihai ürün fiyatlarında önceki aylarda yavaşlayan artışlar, haziran ayında döviz kurunda yaşanan dalgalanmaların etkisiyle yeniden ivme kazandı. Girdi fiyatlarında bir yıla yakın dönemin en hızlı artışı gerçekleşirken nihai ürün fiyatları ise şubat ayından bu yana en yüksek oranda arttı.

Öte yandan, tedarikçilerin yüksek girdi talebine yanıt vermekte zorlanması nedeniyle tedarikçilerin teslimat süreleri belirgin bir şekilde uzadı. Buna bağlı olarak firmaların mevcut stoklarını kullanması ise girdi stoklarının azalmasına yol açtı.

Üretimdeki iyileşmeyle beraber istihdam da üst üste ikinci ay arttı. Söz konusu artış ılımlı düzeyde olmakla birlikte mayıs ayına göre hafif daha yüksek oranda kaydedildi. Buna rağmen birikmiş işler son üç ayda ikinci kez artış gösterdi.

İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat PMI anket verileri hakkında değerlendirmede bulunan S&P Global Market Intelligence Ekonomi Direktörü Andrew Harker, şunları söyledi:

“Haziranda imalat sanayi üretimi güçlü bir performans sergiledi ve talep koşullarında devam eden iyileşmeye bağlı olarak sektör genelinde yılın ilk yarısı büyük ölçüde olumlu bir görünümle tamamlandı. Öte yandan liradaki değer kayıpları, hem yeni siparişlerdeki artışı sınırlaması hem de enflasyonist baskılarda son dönemde gözlenen gevşemeyi durdurması bakımından firmalar için zorlayıcı bir faktör oldu. Görece pozitif bir gelişme ise imalatçıların istihdam düzeyini ve satın alma faaliyetlerini genişletmeye devam etmesiydi. Bu durum, imalatçıların yılın ikinci yarısına yönelik beklentilerinde iyimserliği koruduklarına işaret ediyor.”

Enflasyonist baskılar imalat sanayi genelinde güçlendi

İstanbul Sanayi Odası Türkiye Sektörel PMI haziran ayı raporuna göre, geçen ay liradaki değer kaybı nedeniyle enflasyonist baskılar imalat sanayi genelinde güçlendi. Yeni siparişlerin takip edilen 10 sektörden sadece üçünde artması, artan enflasyonist baskıların bazı sektörlerde talebi de etkilediğine işaret etti. Başta makine ve metal ürünleri olmak üzere bazı sektörler güçlü üretim artışları gerçekleştirdi. Toplam dört sektörde üretim genişlerken kara ve deniz taşıtlarında ise mayıs ayına göre yatay seyir izlendi. Böylece takip edilen sektörlerin yarısında üretim yavaşlama kaydetti.

Haziranda üretimini artıran sektörlerden biri hariç tümünde yeni siparişlerde iyileşme oldu. Bu eğilimin tek istisnası, siparişlerin hafif yavaşladığı tekstil ürünleri oldu. Yeni siparişlerde en hızlı artış gıda ürünlerinde, en belirgin yavaşlama ise giyim ve deri ürünleri sektöründe gerçekleşti. Toplam yeni siparişlerdeki görünüm yeni ihracat siparişlerine kıyasla daha pozitif seyretti.

Dış talep koşullarındaki zayıflıklara bağlı olarak, takip edilen 10 sektörden sadece ikisi ihracatta büyüdü.

Sektörlerin genelinde girdi maliyetleri enflasyonu artış kaydetti. Enflasyonda en belirgin hızlanma kimyasal, plastik ve kauçuk sektöründe gerçekleşirken, maliyetlerde en sert yükseliş ise makine ve metal ürünlerinde kaydedildi. Makine ve metal ürünleri, ikinci çeyrek sonunda satış fiyatlarının da en hızlı arttığı sektör oldu. Girdi maliyetlerindeki gelişmelerin yansıması olarak nihai ürün fiyatları enflasyonu da genele yayılı bir şekilde yükseldi. Satış fiyatlarındaki en yavaş artış metalik olmayan mineral ürünlerde ölçüldü.

Takip edilen sektörlerin yarısında istihdam artışı görülürken, en güçlü artış kimyasal, plastik ve kauçuk ürünlerinde oldu. İstihdam düzeyini en yüksek oranda azaltan sektör ise yeni siparişlerin yavaşlama kaydettiği giyim ve deri ürünleri oldu. Satın alma faaliyetleri, sektörler arasında değişken eğilimler sergiledi. Girdi alımları, takip edilen 10 sektörün yarısında hızlanırken diğer yarısında ivme kaybetti. Tedarikçilerin teslim süreleri ise sektörlerin

çoğunluğunda artış gösterdi. Teslimatlarda en uzun gecikmeler makine ve metal ürünlerinde gözlemlendi.

İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat PMI ve Sektörel PMI Haziran 2023 raporlarının tamamına ekteki dosyalardan ulaşabilirsiniz.